لزوم توجه به اجماعات منقول بر تواتر قرائات و سندهای علماء در قرائات

شاگرد: اجماعات منقول و محصل هم برای اینجا خوب است.

استاد: عرض کردم که من این شش مورد را دم دستی و فعلاً گذاشته‌ام. ان شالله شما شماره بگذاری و آنها را تا به صدتا برسانید.

شاگرد: کسی که به کتب فقهی مراجعه می‌کند ظاهرترین مورد همین اجماعات است.

استاد: من عرض کردم که تعبیر صاحب مفتاح الکرامه، تواتر نقل اجماع بر تواتر سبع بود. این شوخی است که عالمی به این بزرگی بگوید؟! درست هم می‌گویند. یعنی کسی که در این فضا جولان می‌دهد می‌بیند که اصلاً هم بی خبر هستیم. وقتی بی خبر هستیم خب اینها را نمی‌دانیم. مثلاً می‌گوییم که اینها خبر واحد هم نیستند! مگر مرحوم طبرسی در مقدمه مجمع بی جا حرف می‌زنند؟! ما مقدمه مجمع را نداریم؟! این دیگر واضح‌ترین کتابی است که در دست همه است. بعد بگوییم یک دلیل بر تواتر قرائات نیست! مرحوم طبرسی در مقدمه مجمع می‌گویند چرا این هفت تا و ده تا را می‌گوییم؟ می‌فرمایند: «لصحة الأسانيد و اتصالها[1]»، چون اینها اسانید متصل صحیح دارد، سراغ اینها رفته‌اند. بعد بگوییم یک خبر واحد هم ندارند! خب مرحوم طبرسی چرا اینها را می‌گویند؟!

کتاب الاجازات بحارالانوار را ببینید؛ اینها علماء بزرگ شیعه هستند؛ علامه حلی[2] در اجازه شان بر بنی زهره، شهید اول، شهید ثانی[3]، صاحب معالم[4]، همه اینها اسناد خودشان را به این قراء سبعه ذکر می‌کنند. از قبل از قرن یازدهم به اینها عنایت داشته‌اند. اینطور عنایت تام داشتند! اما ما می‌گوییم خبر واحد هم نیست. در التمهید گفته بودند که «لعلها أسانيد تشريفية مصطنعة[5]»؛ یعنی سند درست کرده‌اند. یعنی فضاء همینطوری است؟! درحالی‌که وقتی وارد شاطبیه می‌شویم اصلاً به این صورت نیست که یک کسی بیاید و بنشیند و برای خودش سند درست کند و بگوید حالا دیدی که سند جفت و جور شد! اصلاً به این صورت نیست.

---

[1]تفسير مجمع البيان - الطبرسي ١/ ٣٤؛ قال‌وا: وإنما اجتمع الناس على قراءة هؤلاء، واقتدوا بهم فيها لسببين. أحدهما: إنهم تجردوا لقراءة القرآن، واشتدت بذلك عنايتهم مع كثرة عددهم، ومن

كان قبلهم، أو في أزمنتهم، ممن نسب إليه القراءة من العلماء، وعدت قراءتهم في الشواذ. لم يتجرد لذلك تجردهم، وكان الغالب على أولئك الفقه، أو الحديث، أو غير ذلك من العلوم. والآخر: إن قراءتهم وجدت مسندة لفظا، أو سماعا، حرفا حرفا، من أول القرآن إلى آخره، مع ما عرف من فضائلهم، وكثرة علمهم بوجوه القرآن.

[2]بحار الأنوار (ط - بيروت) ؛ ج١٠٤ ؛ ص٦٠

[3]همان ج١٠٥ ؛ ص ١۴۶

[4]همان ج١٠۶ ؛ ص۵١

[5]التمهيد في علوم القرآن ج٢ ص٨٩

بازبینی #1
ایجاد شده 29 آوریل 2024 14:26:54 توسط ... .
به روزرسانی شده 29 آوریل 2024 14:28:39 توسط ... .